

Svar på covid-19-oppdrag nr. 244 til Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet fra Helse- og omsorgsdepartementet - Om kommunikasjonsiltak for å begrense mulig importsmitte i etterkant av jule- og nyttårsfeiringen

Oppsummering

- Kommunikasjonsinnsatsen mot importsmitte har vært omfattende fra reglene om negativ test-attest og karantenehotell ved innreise trådte i kraft 9. november. Målet er å hindre importsmitte til Norge og å bidra til at karantenerelverket og øvrige smitteverntiltak etterleves.
- Kommunikasjonstiltakene videreføres og utvides i forbindelse med jule- og nyttårsfeiringen, og innbefatter et bredt kommunikasjonsløp i mange kanaler i inn- og utland og i samarbeid med andre myndigheter, nettverk i minoritetsmiljøer og andre aktører. Aktivitetene er allerede i gang for primært å informere om karantenerelene ved innreise til Norge.
- Målgruppene er alle innreisende til Norge, utenlandske arbeidstakere, utenlands-studenter og andre nordmenn i utlandet, norske borgere som reiser til utlandet i jula, utenlandske besøkende til Norge med flere.
- Det er utarbeidet aktivitetsplan med alle kommunikasjonsiltak. Hovediltakene er SMS-løsninger, målrettede kampanjer, karanteneinformasjon på mange språk distribuert i mange kanaler, inkludert kort med QR-kode og informasjon på ankomststeder.

Oppdrag

Helsedirektoratet gis i samråd med Folkehelseinstituttet i oppdrag å gi en vurdering av og anbefaling om hvordan kan vi få fram informasjon til arbeidsinnvandrere eller andre som jobber og bor i Norge, men reiser hjem til andre land for jule- og nyttårsfeiring.

Det skal vurderes hvordan vi når disse personene med budskap om smittevernfraglig atferd også i hjemlandet, og rådene som gjelder når de skal reise tilbake igjen til Norge og hva de skal gjøre når de kommer til Norge etter jul. Som del av oppdraget bes Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet om å utarbeide konkrete kommunikasjonsiltak for hvordan de ulike gruppene av arbeidsinnvandrere med bopel i Norge kan nås, herunder vurdere sms med lenke til alle med utenlandske numre i Norge

Frist for oppdraget settes til onsdag 2. desember.

Tilleggsoppdrag gitt 1. desember

Vi viser til oppdrag nr. 244 om kommunikasjonstiltak for å begrense mulig importsmitte i etterkant av jule- og nyttårsfeiringen med frist for endelig svar 2. desember.

Som en del av endelig leveranse bes Helsedirektoratet, i samråd med Folkehelseinstituttet om å beskrive følgende kommunikasjonstiltak til utenlandske familier i Norge:

Det skal gå ut tre sms-er til disse gruppene i forbindelse med julen på deres eget språk: 1) en sms før jul til alle utenlandske mobiler med opplysninger på eget språk om karanteneregler og opplysninger om at det er straffbart å bryte reglene. 2) en sms til alle norske mobiler som befinner seg i utlandet i julen 3) sms etter jul til alle som fikk under punkt 1 for å minne om karantenereglene når de kommer tilbake til Norge. Hdir bes omtale kort ev økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget.

Frist: Innen onsdag 2. desember kl. 14.00.

Svar fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet

Innsatsen mot importsmitte hittil

Innsatsen mot importsmitte har vært omfattende siden reglene om negativ test-attest og karantenehotell ved innreise trådte i kraft 9. november. Informasjonsarbeidet ved ankomststeder har pågått siden pandemien brøt ut, men ble intensivert i forbindelse med åpning av reiser til Europa i sommer og da testsentre ble opprettet på utvalgte flyplasser, havner og langs grensepasseringer på veier.

Vi har arbeidet målrettet særlig rettet mot østeuropeiske borgere som arbeider i Norge. Vi har hatt et bredt løp og konsentrert innsatsen mot de største gruppene fra Polen og Litauen. Vi har oversatt regelverket til relevante språk (polsk, litauisk, russisk, fransk, spansk, tysk, engelsk, rumensk, Somali, Urdu, Tigrinja, Arabisk, Tyrkisk, Pashto (Afghanistan), Farsi (Iran), Amharisk (Etiopia, Eritrea) og Sorani (mest brukte kurdiske språket)), og distribuert gjennom norske arbeidsgivere, sosiale medier og sosiale nettverk og polsk radio. De som ankommer Norge får også en tekstmelding som minner om karanteneplikten (Polen og Litauen). Andelen importsmitte har nå gått betydelig ned, så summen av alle disse tiltakene har så langt ført fram. Det er imidlertid fremdeles problemer knyttet til situasjoner der mange bor tett, for eksempel i brakkerigger.

Dette arbeidet videreføres, med vekt på godt smittevern på reise til hjemlandet og ved retur til Norge på nyåret. Det må utvides slik at det også omfatter andre grupper som skal reise ut av Norge i jula og returnere på nyåret, studenter og andre norske statsborgere som skal hjem på juleferie og grupper i Norge som får besøk av slektninger i utlandet. Det innebærer et bredt kommunikasjonsløp i mange kanaler i samarbeid med andre myndigheter og med støtte av etablerte nettverk i minoritetsmiljøer og relevante organisasjoner.

Mål

Målet med kommunikasjonstiltakene er å:

- hindre importsmitte til Norge
- bidra til at karantenerregelverket/øvrige smitteverntiltak etterleves

Budskap

Hovedbudskap til utenlandske reisende når de reiser *ut av Norge*

- Følg smittevernreglene når du er hjemme

- Test deg før du returnerer til Norge
- Vent med å reise tilbake Norge hvis du er syk

Hovedbudskap til reisende når de returnerer til Norge

- Du skal i karantene i 10 døgn når du kommer tilbake til Norge.
- Sørg for at du vet hvor du må gjennomføre karantenen, før du reiser
- Ved ankomst i Norge må du fremvise bevis på negativ covid-19-test (unntak gjelder)
- Oppsøk lege i Norge, hvis du får symptomer på covid-19 etter at du er ankommet. Det er gratis å gå til legen og å teste seg

Hovedbudskap til personer i Norge som planlegger å få besøk fra utlandet

- Alle som reiser til Norge skal i karantene i 10 døgn
- Karantenen skal gjennomføres på et sted det er mulig med god avstand til andre
- De som kommer på besøk skal på karantenehotell dersom de ikke har egen bolig (obs nye regler fra DSB her)

Oversikt målgrupper og tiltak

Målgrupper	Sentrale aktører	kanaler/ plattformer	Tiltak/ansvar
Alle innreisende til Norge	<ul style="list-style-type: none"> • FHI 	Fhi.no, media	FHI Gir råd om og publiserer oppdatert oversikt over røde og gule land i Europa/EØS/Schengen hver uke. Dette ligger til grunn for tiltakene presentert under.
Utenlandske arbeidstakere	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeidsgivere • NHO/Virke/ • Spekter • Arbeidstilsynet • UD/UDI/ • ambassader • Politi og DSB • Tolldirektoratet • Avinor, Torp og Haugesund • Kommunene som driver karantenehotell • Frivillige organisasjoner 	Arbeidsgivere SMS Sosiale medier Nettverk Nisjemedier	Helsedirektoratet: <ul style="list-style-type: none"> - SMS på rett språk til alle med utenlandsk sim i Norge - SMS ved ankomst Norge på rett språk - Målrettet språksegmentert kampanje i sosiale medier - Samarbeid med nettverk og mediekkanaler (polsk radio) - Skjerminformasjon og visittkort med QR-kode ved flyplasser Arbeidstilsynet: <ul style="list-style-type: none"> - Kommunikasjon i etablerte kanaler (dialog med arbeidsgivere) - språksegmenterte kampanjer i sosiale medier NHO/Spekter/Virke: <ul style="list-style-type: none"> - informasjon og veiledning til medlemmer i egne kanaler - Informasjon om karantenerregler med QR-kode distribuert til arbeidstakere UD: <ul style="list-style-type: none"> - Distribuerer informasjon til ambassader
Utenlandsstudenter og andre	ANSA og ulike utvekslingsorganisasjoner Ambassader	SMS Sosiale medier Målrettet mediekjøp	Helsedirektoratet: <ul style="list-style-type: none"> - SMS før avreise til Norge (primo desember)

nordmenn i utlandet	Flyplasser (Avinor, Torp og Haugesund)	UDs nettsider ANSA.no	<ul style="list-style-type: none"> Målrettet kampanje i sosiale medier og programmatisk mediekjøp rettet til nordmenn i utlandet (god dekning) <p>DSB:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for dialog og tiltak gjennom ANSA, nettverk for nordmenn i utlandet,
Andre nordmenn i utlandet		SMS Sosiale medier Målrettet mediekjøp UDs nettsider	SMS før avreise til Norge – lenke relevant informasjon på Helsenorge.no Målrettet kommunikasjon i sosiale medier (eks Facebook-grupper nordmenn i Spania)
Norske borgere som reiser til utlandet i jula	Flyplasser (Avinor, Torp og Haugesund)	Media Web Sosiale medier	SMS til alle med norske mobiler i utlandet mellom 21. desember og 3. januar Språksegmentert kampanje i sosiale medier primo desember.
Utenlandske besøkende til Norge	Flyplasser (Avinor, Torp og Haugesund), ambassader	SMS + informasjon ved ankomst	SMS ved ankomst Norge med link til gjeldende regelverk på rett språk
Asylsøkere- og overføringsflyktninger	<ul style="list-style-type: none"> UDI POD Politiets utlendingsenhet 		Avklares med ansvarlige aktører. DSB koordinerer.

Tiltak ved ankomststeder før og etter jul:

- Flyplasser og grenseoverganger vei
 - Politiet deler ut visittkort på ulike språk med QR-kode/link til informasjon om karantene mm på Helsenorge – på ulike språk
- Flyplasser
 - Informasjon om karantene på skjermer
 - Rollups med QR-kode/link til informasjon på mange språk på Helsenorge
- Togstasjoner
 - Informasjon om karantene på skjermer
 - Rollups med QR-kode/link til informasjon på mange språk på Helsenorge
- Bussterminaler
 - Informasjon om karantene på skjermer
 - Rollups med QR-kode/link til informasjon på mange språk på Helsenorge
- Grensepassering vei
 - Svinesund: Be Tolletaten om å legge inn noe på skjermen?
- Plakaten med QR-kode/link til informasjon på mange språk på Helsenorge

Forslag nytt tiltak – til vurdering:

For å bidra til å øke etterlevelsen av karantenereglene, så bør det vurderes om reisende skal måtte oppgi adresse for hvor de skal gjennomføre karantenen. Dette må i så fall avklares juridisk og praktisk.

Nærmere om SMS

Helsedirektoratet blir i tillegg til oppdraget bedt om å sende tre sms-er til disse gruppene i forbindelse med julen på deres eget språk:

- 1) en sms før jul til alle utenlandske mobiler med opplysninger på eget språk om karanteneregler og opplysninger om at det er straffbart å bryte reglene.
- 2) en sms til alle norske mobiler som befinner seg i utlandet i julen
- 3) sms etter jul til alle som fikk under punkt 1 for å minne om karantenereglene når de kommer tilbake til Norge.

Hdir bes omtale kort ev økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget.

I tillegg foreslår Helsedirektoratet å sende SMS primo desember til alle norske mobiler (norske sim) som befinner seg i utlandet for å minne om reglene som gjelder ved innreise.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Selve utsendelsen må settes opp før vi kan få klarlagt eksakte kostnader, men erfaringene med SMS så langt tyder på at dette gir moderate budsjettmessige konsekvenser – i størrelsesorden mellom 3 og 600 000NOK